

SZARVAS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZERKESZTŐSEG:

Beliczey-ut 9. hova a lap szerelmi részét illető közlemények
küldendők.

Nyiltterben egy sor közlési díja 50 fillér.
Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

Felolvas szerkesztő:

Sámuel Andor.

KIADÓHIVATAL:

Beliczey-ut 9. számú ház, hova az előfizetési és a hirdetés
penzek küldendők.

Előfizetési díj: Egész évre 8 K. Fél évre 4 K.
Nyegyed évre 2 K. Egyes szám ára : 20 fillér

Jegyzés.

Intelligensnek lenni is tragikum, mert az intelligencia felülemelkedést jelent, átlátást, szaporítja az igényeket és sok mindent elvon az élvezetekből, amelyek a kevésbbé intelligens embereknek mulatságot szereznek. A fejlettebb intelligencia kritizál és elvet bizonyos dolgokat, amiket a korlátoltság kritika nélkül élvez és szívét keserűség tölti el látván, mint mulat. nevet, tapsol a tömeg azon, amit ő ostobának és izléstelennek lát. Ah ez nagy tragikum. No de nem kell félni. Szarvason ezért nem lesznek tragédiák. Hiszen láttuk a dalárda hangversenyén hogyan mulatott, tapsolt és nevetett a publikum olyan dolgokon, amiket jóízű ember idétlennek és butának lát.

Vérrel feketén írja nevét a világkatasztrófák történetébe Ökörítő. Négyszáz ember iszonyatos tűzhálála teszi a borzasztó borzalmak gyászhelyévé ezt a kis magyar falut. Az azonban nem tartozik a szomorú dolog lényegéhez, de érdekes, hogy a borzalmasan tragikus eset nyomán megszólaló bölcsekedés a maga elmélkedése tárgyául mit emel ki belőle. Egész halom cikket írnak ez esetről a hatóság mulasztásáról, a magyarság karakterisztikus fegyelmetlenségéről, mintha ezek lennének a katasztrófa okozói. Való, hogy a hatóság mulasztása, a magyarság brutális virtusa sok bajt szerencsétlenséget és romlást termelt és termel szakadatlanul, de éppen ez esetben senkit a megrovásból rész nem illetheti. No de hát tanulság okvetlen kell, hogy legyen.

A magyar gazdaközönységhez.

Irta: gróf Károlyi Mihály, az OMGE. elnöke.

Az országgyűlés befejezte működését. Minden irányzat képviselőinek kötelessége most a maguk elveit és követeléseit a nyilvánosság elé hozni, s azért nekünk agráriusoknak is meg kell ragadni az alkalmat programunk megismertetésére.

A modern Magyarország kiépítése előtt állunk, amely feladat munkálásában hazánkban is a nyugati államok példájára a politikai fősúlyt közgazdasági érdekek fejlesztésére kell fektetni. Ezen politikának fejlesztése és helyes irányba terelése elsősorban a mi feladatunk, a kik reprezentálói vagyunk a legfontosabb gazdasági tényezőnek, a mezőgazdaságnak.

Ma már pusztán hangzatos jelzőszavakkal irányítani és vezetni nem

TÁRCA.

A felséges úr kalandja.

Irta: PAKOTS JÓZSEF.

A felséges úr kikocsizott a ligetbe. A két hatalmas orosz men kényesen, méltóságosan vont maga után a fényes fogatot, amelynek ajtaján ott ékeskedett az aranyos császári korona. A bakon merev, borotvált arccal ült a térdharisnyás, fekete nadrágos, fehér frakkos kocsis, oldalán az inassal, a kinek háromszögű kalapja keresztben feküdt a fején annak jeléül, hogy az a gyermekarcu, bajszatlan fiatal úr, aki a kocsiban ül, a felséges uralkodó családnak egyik tagja.

A ligetben már sárgultak a falevelek. Az utakra lassan kerengve, halk zizegéssel

hullott le egy-egy platánlevél s a gyérülő lombok között már látni lehetett a fák törzseit, amelyeket behintett a dér. A korai őszi szelek, méla, harmonikus hangulata borult a ligetre. A lombokon át az őszi napfény halvány aranyrózsákat szórt a gyeprre, az utakra és az utszéli fapadokra, amelyeken itt-ott egy-egy öreg emberpár vagy pedig egy-egy könyvbe merült vén kisasszony ült.

A nagy fasorban a gyalogjárón gyerekkoocsit tolt egy sváb dajka, ezerráncu, széles szoknyája, amint egyik combjától a másikhoz ütődött, ide-oda táncolt. A kis fehér kocsiban boldogan aludt a csöpp pufók arcú baba, a kis, piros száján még ott rezgett halványkékesen egy csöpp tej.

Beljebb az ut mellett egy kerek tisztáson fiatal suhancok hancuroztak. Labdát rugtuk, egymást kergették és közben na-

gyokat kacagtak. Fiatal, fekete szemű leány nézte egy padról a fiukat, néha mosolygott s mikor észrevette, hogy a fiúk figyelme feléje fordul, sietve kapta le a fejét és bele-mélyedt egy abroncsra feszített vászon him-zésébe.

A tisztáson toptongyos öreg ember haladt keresztül, a karján kosár volt és elnyűtt, reszelős hangon kiabálta:

— Friss tiz órai sütemény! Tessék!

A felséges úr fogata lassan gördült végig a fasoron. Mikor a tisztás közelébe ért, a hancurozó fiúk labdája kirepült az utra, egyenesen a felséges úr ölébe.

A felséges úr fölriadt merengéséből. Baloldalán Daxenhausen báró nyugalmazott őrnagy ült, a felséges úr nevelője, aki éppen a hadi történelemből tartott előadást fejedelmi tanítványának. Az öreg katona

Jacobi antinicotin szivarkahüvely **Jacobi extra szivarkapapír** **elsőrangu gyártmányok.**

Kapható Szarvason: Sámuel Adolf könyv- és papirkereskedésében (Beliczey-ut 9. szám), valamint minden nagyobb dohánytözsdeben.

lehet, mert a mai felfogásu ember gyakorlati tartalmat is kíván és követel, mely őt a létért való küzdelemben eredményekhez segíti.

Ennek a követelménynek óhajlotunk eleget tenni, midőn többen, kik az agrárintézménynek és a gazdatársadalmi tevékenység élén állunk, összejöttünk és az agrár programot kidolgoztuk.

Ebben a programban voltaképen nem akarunk új eszméket a nagy közönség figyelmébe ajánlani, hanem inkább csak azokat az irányelveket foglaljuk össze, lehetőleg rövid pontozatokban, a melyek a gazdatársadalmi közvéleményben évek során át kialakultak.

Irányelvek ezek s nem konkrét javaslatok és bár az összes agrárkövetelmények nincsenek is bennük, mégis igyekeztünk a legfontosabbakat és a legsürgősebbeket felvenni.

Programmunk összeállításánál különösen figyelemmel voltunk arra, s azt hiszem ezt el is értük hogy ne érhesen bennünket az egyoldalúság vádja, hanem bár programmunk spebiális érdekeink felkarolását tűzte ki célul, ez oly módon történjék, hogy a többi gazdasági tényezők érdekeivel az összhangot megtarthassuk.

A közreadott program alapján külön pártot szervezni nem akarunk, törekvésünk az, hogy azt pártkülönbség nélkül támogathassa mindenki, a ki meg van győződve arról, hogy a mezőgazdasági érdekeknek, mint az ország legfontosabb gazdasági tényező-

jének ápolása és előrevitele hazafias kötelesség.

Célunk az, hogy egyrészt a választóknak, másrészt a jelölteknek olyan programot nyujtsunk, melyet a törvényhozásban igyekezni is fognak megvalósítani.

Egy független és erős Magyarországot csak úgy lehet megalkotni, ha a jólétet fokozzuk.

Először a meglevő alapok megerősítéséről és fejlesztéséről kell gondoskodni, mielőtt még alig létező új gazdasági ágak felé fordítanák figyelmünket és erőnket.

Azért hangsúlyozzuk programunkban különösen az olyan iparágaknak a fejlesztését, melyek nyersterményeink feldolgozására vannak bivatva.

Helyes birtok politikával, a hitelügyek rendezésével, a mezőgazdasági termények értékesítésének szervezésével, a földre nehezedő súlyos adósságoknak konvertálásával lehet és kell országunkat nemzetgazdaságilag megerősíteni. Ausztria, noha sokkal inkább ipari állam, mint mi vagyunk, ezeket a kérdéseket még sem hanyagolja el s azért valóban nem mondható túlzottnak, ha mi hazánk mezőgazdaságát erősítendő, legalább is hasonló mérvű támogatást követelünk.

Hogy azonban célt érhesün, fejleszteni kell az összetartozandóságot, mely forrása a kicsinyek és gyengék erősségének és hatalmának. Ez nagy és nehéz feladat. Nehéz különösen, mert a mezőgazdasággal foglalkozók termé-

szetszerűen sokkal nehezebben tudják azt a kapcsolatot megtalálni és fenntartani, mely a városokban együtt lakó s iparral foglalkozó osztályoknál természetesen sokkal könnyebb.

De hogy ez nem lehetetlen, annak fényes bizonyítékát nyújtja Németország, a hol az összetartozandósági érzetet épen a mezőgazdasággal foglalkozóknál oly mérvre sikerült emelni, mely valóban bámulatba ejti az egész művelt világot.

Az összetartozandósági érzéshez azonban ha azt akadjuk, hogy az erős legyen nem elég csak a szellemi kapcsolás, de szükséges, hogy az összetartozandóságot közvetlen és lehetőleg anyagi előnyökkel is felruházzuk.

Ezért kell a szövetkezeti eszmét lehetőleg terjeszteni, mely klasszikus párosulásba hozza az erkölcsi és anyagi erőket, fejleszti az altruizmust, az önkormányzati képességet és az üzleti-érzék elsajátítására vezet, melynek hiánya ma is egyik lényeges oka annak hogy a gazda nem boldogul.

Az a mozgalom, melynek mi hazánkban hívei, munkásai és vezetői vagyunk; a gazdálkodó rétegek érdekeinek felkarolása és előrevitele, Európa haladó államainak politikai irányzatában mindinkább érvényesül.

Haladás ez, mely kigyógyítja Európát a nemzeteit az egyoldalú politika által ütött sebekből s ez uton elősegíti a nemzetek gazdasági és politikai újjászületését, helyes irányt ad fejlődésüknek, mivel a jogosult egyéni önzést a haladás általános rugózává teszi s közös

ijedten ugrott föl a kocsiban és elkéltül ajakkal dadogta:

— Merénylet . . .

Aztán izgatottan kiáltott oda a kocsisnak:

— Johann, hajts lóhalálában!

A két nagy fekete mén nekiiramodott. Az udvari fogat nyilsebesen siklott végig a fásor porondos útján.

A fenséges ur egyszerre elkacagta magát.

— De báró ur, — mondta vidáman — csak egy labda! . . .

Az öreg katona még mindig remegett és alázatosan felelte:

— De lehetett volna bomba is, fenség!

A fenséges ur ingerkedett:

— Kedves báró, ön annyira beleélte magát az auszterlitzi csata magyarázatába, hogy már rémeket lát, állítsa meg a kocsit!

— Az Istenért, mit szándékszik tenni, fenség?

— Azoknak a fiuknak visszadom a labdájukat. Rizonyára elromlott a mulatságuk. Halt, Johann!

Az udvari fogat egy pillanat alatt megállt. A fenséges ur kiugrott a kocsiból és intett a nevelőjének.

— Jöjjön! A kocsi itt marad.

Az öreg katona remegve engedelmeskedett. Az első eset volt, hogy a fenséges ur akart valamit. Annyira meglepte a különös eset, hogy ajkára fagyott a szó.

A fenséges ur a labdával a kezében a tisztásnak tartott. Az arca kigyult s valami széles boldogság ragadta el. A szabadságnak előadó érzése volt. Daxenhausen báró, az öreg őrnagy lihegve futott tanítványa után.

A tisztás az ifju herceg megállt. Szemébe tűnt az a feketeszemű fiatal leány, aki egy padon ülve, a himzörámáján dolgozott. A leány acéllétkényű fekete hajára aranyrósákat hintett a platán-lombok között le-surranó napfény. Fehér, ude gyermekarcát hamvas pírrel lehelte be a szabad levegő. A fiatalság, a tisztaság, az üdeség szimbolumának tetszett s a fenséges ur megigézve bámulta a szép képet. Tekintete tüzesen simogatta a leány haját, nyakát, mosolygó száját, karcsu, finom alakját. Talán a tüzes tekintet perzselését érezte meg a leány, hirtelen fölkapta fejét és tekintete találkozott fenséges uréval.

A fenséges ur csinos gyerek volt és ezuttal még meg is szőpítette arcvonásait

az a különös érzés, amely itt az öreglombu nagy fák között, a kacagással, napfényvel és harmoniával teli szabad levegőn elfogta s amelyet soha eddig nem érzett, a szabadság érzése. A fiatal leány és a fenséges ur tekintete egybeolvadt s aztán mindketten zavartan kapták el fejüket. Az ifju herceg szive hevesen vert, valami szokatlan mámor szédítette el.

A tisztáson még ott hancuroztak a suhancok. A fenséges ur hirtelen elhatározással keresztülgázolt a gyepen és közéjük lépett. A labdát előre nyujtotta kezében és elfogultan mondta:

— Itt van a labdájuk!

A suhancok hirtelen a fenséges urnak rontottak. Nem tudták, ki áll előttük, csak azt látták, hogy finom ruhájú fiú, míg ők rongyosak, szegények voltak és dühösen, ellenségesen nézték a fenséges urat, Kikapták kezéből e labdát s az egyikük csufondárosan mondta:

— Mi, szeretted volna elsinkófolni? Ugy-e?

Ez az igazságtalan és indokolatlan megjegyzés az irigység kitérése volt, amely szegény embert a legtöbbször elfog a gaz-

célok érdekében bizonyos egyéni alárendeltségre, a szociális ellentétek kívánatos enyhítésére és kiegyenlítésére vezet.

A mi agrárpolitikánk célja az, hogy minél több ember, minél boldogabban élhessen a magyar földön. Ez a program szabadelvű, mert a milliók gazdasági felszabadítására, önállósítására törekszik; hazafias és nemzeti, mert a magyar föld szeretetére tanít.

Főlemelt fővel jelenhetünk meg tehát programmunkkal az ország előtt.

A magyar gazdaközönségnek nemcsak joga, de kötelessége is, hogy olyan képviselőket küldjön a parlamentbe, kik a közreadott programot elfogadják, az abban foglalt törekvések megvalósítását pártpolitikai szempontokon felülmúló, hazafias kötelességnek vallják.

Ennek a jognak és kötelességnek gyakorlására tisztelt gazdatársaimat abban a reményben hívom fel, hogy ha tömeges csatlakozásukkal törekvéseinknek súlyt adnak, azokat diadalra vezetik.

Szomorú tanulságok.

A rövideszű és ügyefogyott embereket semmi sem jellemzi jobban, mint ama jelenség, hogy rendkívül bölcs tanácsokat tudnak nyújtani akkor mikor már bekövetkezett valami nagy veszedelem. Hévvél magyarázzák hogy lehetett volna a katasztrófát könnyűszerrel elkerülni s bölcsen elhallgatják, hogy jómaguk is ostobák voltak akkor, a mikor a józan előrelátás elejét vehette

dag ellen. Egy másik suhanc még megtoldta a durvaságot.

— Köszönöm, hogy elhoztad! — mondta szemtelen kacagással és hátha vágta a fenséges urat.

— Én is, én is köszönöm! — röhögött kórusban a többi suhanc és a levegőbe emelkedtek az öklök.

Ebben a pillanatban a nagy platán alól kipirult arccal szaladt előre a leány, a fekete szemű leány és lábaival toppantva, sikító, haragos hangon kiáltotta a suhancoknak:

— Ne hántsák! Mit akarnak tőle?

Lázás, égő szemével, haragos, piros orcával nagyon szép volt most ez a leány. A suhancok meghökkentek és vigyorgó arcukkal bambán bámultak a leányra. Mindez egy pillanat alatt történt.

A fenséges ur hirtelen lehajolt. A karját a leány felé nyújtotta s talán a kezét akarta megfogni, hogy köszönetet mondjon, vagy talán meg akarta csókolni; a fenséges ur fiatal volt s most valami mámoros, lobogó érzés ragadta magával. Hirtelen, gyorsan történt mindez, amint hogy a nagy föllobbanások egy pillanat alatt történnek.

volna minden veszedelemnek. Rövideszű és ügyefogyott emberek ezek, de még náluk is haszontalanabbak azok, a kik igaztalan vádakkal illetik a bajnak nem saját hibájok folytán tudatlan előidézőit. Az a borzalmas ököritői katasztrófa sok dologtalan ember számára nyújt alkalmas beszédanyagot s a míg üres fejjel elrágódnak heteken keresztül e borzalmas eseményen, javarészüket ama megjegyzéssel zárja le meddő elmélkedését, hogy ez a szerencsétlenség jellemző a „miveletlen és tudatlan magyar emberre“. Rövideszű emberek e kritikusok azért, mivel nem gondolják meg, hogy eme kijelentésekkel a legsúlyosabb vádat vágják önmagok arcába, nem gondolják meg, hogy az ököritői katasztrófa a mivelt magyar társadalom szégyene, gyalázata. Könnyű konstatálni azt, hogy a magyar nép tudatlan, miveletlen. De kutassuk csak az okát is, hogy miért e visszamaradott állapot? Ugyebár ha valaki tudatlan, okosabb csak akkor lesz, ha nálánál értelmesebb ember oktatja?

A tudatlan, miveletlen magyar nép szellemi fejlesztésére nem-e mivelt magyar társadalom van hivatva, nem-e annak volna ez a legfontosabb feladata? Teljesíti-e kötelességét? Koránsem! Bűnösen és alávaló módon könnyelmű! Vannak intézmények, egyesületek, melyek egyoldaluan a társadalom nagyon szűk, sokszor értéktelen köreinek céljait szolgálják, de a melyek szorosán a nép, az egyszerű nép mivelttségét fejleszténék, ilyet nagyon ritkán találunk. Haszontalan és ostoba a magyar tár-

A fenséges urnak ekkor görnyedt háttal dadogva remegve sugta fülebe a lihegve érkező Daxenhausen báró, az öreg örnagy:

— Fenség! Ne fedkezze meg arról, hogy ön a leendő . . . császár!

Az írja herceget mintha hirtelen éles, kegyetlen vesszőítés érte volna. Fiatal alakja megrendült, aztán sápadtan, keményen fölvetette a fejét és hideg, merev, közömbös tekintettel nézett végig a leányon. A suhancokat egy tekintetre sem méltatta, hanem kimért, gyors léptekkel ment kocsija felé. Mikor kocsijába szállt, akkor érezte, hogy sajog a háta és bosszusan mondta nevelőjének:

— Báró, arról, ami itt történt, egy léleknek sem szabad tudnia!

Az örnagy megkönnyebülten lélegzett fel. A fenséges urat még egy pillanatra elfogta az a lobogó érzés és csöndesen sőhajította:

— Szegény leány . . .

Mire Daxenhausen báró alázatosan felelte:

— Fenség, az uralkodók legszebb erénye a hálátlanság . . .

sadalom észjárása, mivel nem vet számot avval, hogy hiszen a társadalmi ellentétek, surlódások oka nemcsak a vagyoni egyenlőtlenség lehet, de a szellemi, a miveltégi egyenlőtlenség is. Bűnös és lelkiismeretlen a magyar társadalom abban, hogy a mivelt körök romlottóságát, piszkát, szemetjét sikerrel tudja átplántálni a magasabb kulturéletre hivatott magyar nép közzé, a züllöt politikai élet szennyével gyönyörűen bepocskolja a nemes és fenkölt lelkületű magyar nép eszmevilágát, de a közmiveldésnek a nép között való terjesztésétől úgy irtózik, mint ördög a keresztől. Arcpíró és szégyenteljes dolog, hogy a társadalmi téren való tevékenykedések között leghálátlanabb és legkeservesebb munkát végzik azok, kik a nép miveldéséért fáradoznak. Mennyi értékes embere van a magyar társadalomnak, a kik a társadalomra nézve mégis teljesen értéktelenek, mivel vagy semmit se tesznek, vagy olyan hiu, kicsinyes meddő haszontalanságokba ölik idejüket, a mik sem önmaguk, sem a társadalomra nézve nem nyújtnak komoly hasznot.

Mivelni, tanítani a kultúra iránt nagyon is fogékony magyar népet, ez legyen a mivelt magyar ember legelső kötelessége. A politikai, társadalmi és erkölcsi élet súlyedése még egy nemzetet sem tettek naggyá és hatalmassá, de az egyszerű nép értelmi nivójának emelése erősebb fegyver a legkeményebb aczélnál is. A sok gyámoltalan társadalmi bölcselkedés helyett álljon ki minden mivelt magyar a tettek mezejére s ez százszor többet fog használni minden ostoba paragrafusos nyavalygásnál!

K. Endre.

Ha eljön.

Ha eljön egyszer, nagy csend lesz a házban,
Lehunytt pillákkal alszik minden ablak.
Lopva száll át a széles udvarházon
S nehéz szárnyai mindent betakarnak.

A zárt ajtókon úgy suhan keresztül,
Mint szellőringás sötét cipruslombon
S hiába lesznek körülöttem ezren:
Senki, egyedül én leszek csak otthon.

Ágyam előtt halovány ködruhában
Megáll majd, mint a béke örök szobra
S fehér álarcát nagy-nagy szeretettel
Ráakasztja elsápadt homlokomra.

Kárpáti Aurél.

Haviár Dani beszámoló beszéde.

A választó polgárság egyhangú lelkesedése Haviár mellett.

Mártius 21-én Ő felsége a jelenlegi kormány tanácsára az országgyűlésnek a rendes törvényhozási időszak letelte előtt a feloszlását elrendelte, ezzel megszűnven minden mandátum ereje új választásokra kerül a sor, hogy a nemzet politikai meggyőződésének, akaratának megnyilatkozása alapján az új országgyűlés a feloszlástól számítandó 3 hónapon belül összeüljön. A választásokra az egész országban már megindultak az előkészületek.

Haviár Dani Szarvas városának több cikluson és a legutóbbi cikluson keresztül is volt képviselője husvét vasárnapján tartotta meg beszámoló beszédét a választó polgárság ezrekre menő, impozáns, hatalmas felvonulása és óriási lelkesedése mellett.

Már a kora ebéd utáni órákban zsutolásig megtelt a község háza udvara, amely nem igen láthatott még ennyi embert együtt. Bizonytalan a város volt képviselőjének Haviár Dani személye iránti lelkesedés mellett ama kíváncsiság is fokozta pártkülömbőség nélkül a jelen voltak nagyszámát, amely nemcsak mint a város v. képviselőjének beszámoló beszéde iránt nyilvánult meg, de mint az ország ez idő szerint legnagyobb politikai pártjának, a függetlenségi és 48-as anyapárt alelnökének várható fontos politikai nyilatkozatai iránt is érthetően támadt.

Haviár beszámoló beszédében arról a 48-as politikáról tett hitvallást, amelynek egész pályafutása alatt törhetetlen és rendíthetetlen híve volt. Beszédét, sem pedig politikai hitvallásának felhozott indokait, érveit nem közöljük lapunkban, mivel politikával nem foglalkozunk, de beszámoló beszédének mintegy tartalmi jegyzékét minden commentár hozzáfűzése nélkül a következőkben nyújtjuk: követeli az önálló magyar banknak 1911-re való felállítását, követeli az önálló vámterületet, követeli az általános, egyenlő és titkos választójog behozatalát és megfelelő törvényekkel hathatósan kívánja támogatni a kisgazdák, kisiparosok, kis-kereskedők és munkások speciális érdekeit és mindazt megvalósítani, ami Kossuth Lajos politikai elveit képezik. Hosszu tartalmas beszámoló beszéde végén zajosan ünnepelték.

A beszámoló beszéd után Benka

Gyula a szarvasi függetlenségi és 48-as párt elnökének, közéletünk e kimagasló vezéregyéniségének ajánlatára Szarvas város független érzelmű polgársága Haviár Daninak kínálta fel a mandátumot. Haviár Dani a jelölést a megnyilvánult egyhangú bizalom alapján elfogadta.

Haviár Danival szemben, aki ma az országos függetlenségi és 48-as párt egyik legszebb bizalmi állását foglalja el, mint annak a pártnak alelnöke és a kit a legutóbbi választás alkalmával Szarvas város ellenjelölt nélkül, egyhangú választás alapján küldött a képviselőházba, valószínűnek tartjuk senki sem veszi fel a meddő küzdelmet.

H I R E K.

— **Eljegyzés.** Papp István a K.-T.-M. Ármentesítő-társulat igazgató főmérnöke eljegyezte Dósa Vilámát. — Schäffer Katicát, Schäffer Mihály bankigazgató leányát Petrozsényből eljegyezte Dr. Zoltán Emil ügyvéd Pankottáról.

— **Áthelyezés.** A pénzügyminiszter a szarvasi járásba Kautz Gyula pénzügyi számtisztet, szerdahelyi járási számvevőt saját kérelmére áthelyezte.

— **Kinevezés.** Szrnka György, ki Irsán az ág. hitv. ev. egyháznál mint tanító működött, az ujonnan épült állam-segélyezett községi iskolához választatott meg tanítónak. Szrnkát f. hó 21-én a pestvármegyei tanfelügyelőség igazgató-tanítónak nevezte ki.

— **Eljegyzés.** Tulok Jenő nyomdánk könyvkötő osztályának vezetője ma tartja eljegyzését, Medvegy Blanka kisasszonnyal.

— **Lég-hajó Szarvas felett.** Husvét hétfőjén a kora délutáni órákban egy hatalmas lég-hajó repült keresztül Szarvason. A léggömb a kedvező légáramlattól hajtva gyorsan haladt keresztül a városon és a Szentese felé vezető út irányában tűnt el a nagyszámú bámuló szemek elől. A lég-hajó kosarában távcsővel két férfit lehetett kivenni, amint zászlókkal intettek üdvözlést.

— **Zsebmetszés.** Zöldi Istvánné szentesi lakost az április hó 1. hétfőn kellemetlen meglepetés érte, pénztárcáját 180 kor. tartalmával együtt ellopták. Rendőrségünk Bangó Mária cigány nő személyében a tettest kinyomozta, kinél a pénz is megkerült hiánytalanul.

— **Hangverseny.** A szarvasi dalkarnak husvét hétfőjén tartott hangversenye és az azt követő táncmulatsága a lehető legfényesebb keretekben zajlott le. A hangverseny legsikeresebb számait a dalkar által gondos összehangolásban előadott, Benka Gyula ny. főgimnáziumi igazgató kiváló zeneszerzeményei képezték. Nagyon szépen énekelt Balázs Annuska és Liska Mihály. Úgyesen szavalt Szalay Zsuzsika és Töröcsik Pál. Kuplékat mondott Szlovák Mihály. A dalkar tagjai a hangverseny kezdetekor Saskó Sámuel főgimnáziumi tanár karvezetőjüket egy művésziesen kidolgozott karmesteri pálcával leplek meg, amit Saskó hálás szavakkal köszönt meg.

— **A „Szarvas Leányegyesület”** 1910. évi április hó 3-iki előadó gyűlésének műsora: 1. a) Vikár Béla etnographus és nyelvész működését és népköltészeti kutatásait felolvasás keretében ismerteti és néhány XI. századbéli népdalt zongorán is bemutat: Matthiás Mátraié Varga Róza. b) A Vikár-féle gyűjteményből: „A királyfi és a bíró leánya.” „A gyáva legény” című népballadákat éneklék Brauner Mariska és Bogár Ilona, zongorán kíséri Saskó Sámuel főgimn. tanár. 2. „Isten” Irta Musset. Szavalja Mészáros Jolán. 3. „Az Úr ítéle.” Melodráma. Szavalja Micsinay Dezső, zongorán kíséri Péczely Boriska. 4. „A nagy leány.” Magánjelenet. Irta Farkas Imre. Előadja Ungvári Irén.

— **Purim estély.** A mult hétről még adósok vagyunk a szarvasi izraelita tanuló ifjuság által rendezett Purim estély részletes referálásával.

Az estélyt Kalmár Jenő tartalmas beszéde nyitotta meg, melyben a purim jelentőségét és történelmi előzményeit vázolta úgyesen.

Hajnal Ilonka szavalt kedvesen és hatással azután.

A Sámuel Ellus által zongorán művészi precizitással és Braun Márton által bravurral hegedűn előadott duette zugó tapsokat váltott ki, úgy annyira, hogy ráadást is kellett adniok.

A következő szám Koszt Zoltán saját szerzeményű költeményeinek hatásos szavallata volt.

Majd Sipos Reneé és Halász Ilonka adtak elő helyes felfogással egy dialogot, kaptak is érte tapsot bőven.

A Krausz Sándorné által elsavalt költemény hatásaképen fölhangzó őszinte tapsokból kiérzett a biztos meggyőződés, hogy nem közönséges tudással előadott szavallatot hallottunk.

És ha végül külön kiemeljük a mind kitünő előadás közül a Weisz Arthur előadását, melyhez a bravuros zongorajátékot dr. Scheiner Miksáné szolgáltatta, csak azért

tesszük, mert az általa megjátszott vig monologot oly nagyszerűen csinálta, hogy ez több közönséges műkedvelői ügyességénél.

Az előadás rendezésével Spiegel Ármin rabbi bajlódott, látható odaadással, miért is teljes dícséret illeti.

— **Kaszinói könyvtár.** A helybeli Kaszinó tagjai ez uton is értesítettnek, hogy a könyvtár ezennel mindig szerdán délután 3—5 óráig lesz nyitva.

— **Utolsó előadás.** A Szabad Lyceum ma délután 6 órakor tartja ezidei utolsó előadását a tanítóképző dísztermében, olyan nagy-zabásu műsorral, mint a milyen csak a lyceumi hangversenyé volt. Előadó Csapó Péter öcsödi ev. ref. lelkész lesz, aki az öcsödi „Szeretet egyesület” népszerű alapítója és elnöke is. Az előadás címe: Tallózás a valláserkölcsei élet mezején. Mellékszámok lesznek: Péczely Boriska zongorajátéka. Simkovics Mariska, Liska Mihály énekel. Szaval: Krecsmárik Margit, melodramát ad elő Molnár Emma Rohoska Géza zongora kísérete mellett. Zongoranégyest játszanak: Bugyis Aranka és Mészáros Ilonka. Zongorajátékot mutat be: Rohoska Jenő tanító. A Liceum ezidei működéséről rövid titkári jelentést Benczur Mihály lyceumi titkár fog tartani.

— **Öngyilkosság.** Oncsik Zsuzsi 22 éves hajadon április 2-án Szekera Pál lakásán egy állványra felakasztotta magát. Tettének oka ismeretlen.

— **Vidéki előadások.** A Központi Közmivelődési Bizottság megbízásából még két előadást tart a Szabad Lyceum. Az egyik helyben lesz 1910. április 7-én este 8 órakor. Felolvas Benczur Mihály, Mátyás király koráról. Mellékszámok szintén lesznek. A másik április 10-én lesz Öcsödön. Szabad előadást tart a lyceumi elnök „Az üstökösök astrofizikai jellemzése” címen.

— **Nyilvános köszönet.** A szarvasi dalkar kedves kötelességének ismeri hálás köszönetét nyilvánítani városunk ama tekintélyes férfiainak, a akik a dalkar március 28-iki dalestélyét mint annak védői, pártfogásukkal erkölcsi és anyagi sikerhez juttatták. Köszönetét nyilvánítja tehát: Dr. Belopotoczky György, Csábrádi János, Dr. Dancs Szilárd, Dankó Soma, Dr. Fischbein Soma, Dr. Fuksz Ignác, Dr. Haviár Gyula, Dr. Mázor Elemér, Robicsék Soma, Dr. Salacz Aladár, Dr. Szlovák Pál, Zvarinyi János uraknak. — Örök hála érzi magát lekötöztetettnek tiszteletbeli elnöke Benka Gyula ny. főgimn. igazgató ur

iránt, mert költői érzületének és lelkesülésének megzenésített szerzeményeit a szarvasi dalkarnak nemcsak átengedte, hanem éppen a szarvasi dalkart a számára irt indulójával megtisztelte. De őszinte köszönetét s elismerését nyilvánítja a vegyeskarban résztvevő összes hágyeknek, akik közül névszerűt is megemlíti Ba'ás Annuska kisasszonyt kedves magán épekkéért. Szalay Zsuzsika kisasszonyt pedig sikeres szavaltatáért. Végül köszönetét nyilvánítja a rendezést elősegítő fiatal uraknak, valamint a táncrendező Roszjarovitz János tánczmester urnak.

— **Kondoros község mezőőrinek lovasítása.** Kondoros község elhatározta, hogy a jelenlegi 4 gyalog mezőőr helyett, 2 lovas mezőőrt alkalmaz. Vonatkozó határozatát jóváhagyás végett beterjesztette a törvényhatósághoz. A határozat ellen igen sok községi lakos felebbvezéssel élt, a melyben a jelenlegi állapot fenntartása mellett érvelnek többek között azért, mert a gyalog mezőőr a bujkáló kihágókat és tolvajokat könnyebben megtudták csipni.

— **Szengázsmérgezés.** Szívós Ferenc szeghalmi lakos családjában este a szobában tüzet rakott s a fa elégeése után Szívósné a kályha csövit ronggyal befőnte, hogy a meleg ki ne menjen. Reggelre a szengáz Szívósnak egy 17 éves fiút megölte. Anya két kisebb gyermekével szintén beteg lett, de az orvosi segély megmenthette őket az életnek. Legszomorubb az esetben, hogy az apa, Szívós Ferenc lólopásért a nagyváradi kir. ügyészség fogházában ül.

— **Nyilvános számadás.** A szarvasi dalkar f. évi március 28-iki tánczozal egybekötött dalestélye fényes anyagi sikert eredményezett. Bevétel volt összesen 523 kor. 70 f. Kiadás 252 kor. 88 f. Tiszta maradvány 270 kor. 82 f., azaz kettőszázhetven korona 82 fillér. A nagy jövedelmet főképp a felülfizetések idézték elő, melyeknek összege 182 kor. 80 f. A felülfizetők s adományaik a következők: Dr. Mázor Elemér 20 k., Dr. Belopotoczky György 15 k., Csábrádi János 13 k. 40 f., Dr. Fuchs Ignác 13 k. 40 f., Benka Gyula, gr. Bolza Géza, Dr. Dancs Szilárd, Dankó Soma, Dr. Fischbein Soma, Dr. Haviár Gyula, Robicsék Soma, Dr. Salacz Aladár, Dr. Szlovák Pál, Zvarinyi János 10—10 k. gr. Bolza Alfonz 6 k. 80 f., Perczel János 4 k., Nichelszky Zoltán 3 k., Lampert Gábor 2 k. 40 f., Sziráczy János 1 k. 60 f., Ridegh János 1 k. 49 f., Liska Sámuel 80 f.,

Kiss 60 f., Csirák N. 40 f. Fogadják mindannyian szives adományaikért a Dalkar hála köszönetét.

— **Nyilvános nyugtázás.** A szarvasi izr. tanuló ifjuság március hó 29-iki purim estélyén felülfizettek: Reisman Jenő, Finkelstein Zoltán 10—10 korona, dr. Fuchs Béla 4 20 fillér, Miklós Pál 3 k., Krausz Sándor 3 20 fill., Buk Adolf 2 kor., dr. Fischbein Soma, Weitzner Gáborné 1 20—1 20 fill., Goldberger Ignác 80 fillér, Grimm Mór 1 40 f., Kalmár Ignác 1 k., Wigner Lajos 1 k., özv. Weisz Dávidné 20 f., Finál Dezső 2 k., Tolnai Gusztáv 40 f., dr. Reisman Adolf 1 k., dr. Szemző Gyula 1 40 f., Meitner Salamonné 50 fillér. Weitzner Gáspár 50 fillér, dr. Déri Herikné 1 40 f., Déri Ármin 20 f., Keszti Ármin 1 20 f., Pataky Alfréd 20 fill., Glük Sándor 20 f., Fényes Nándorné 40 fillér, özv. Sipos Liptóné 40 fillér, Salgó Miksa 20 f., Breitner Zsigmond 1 20 f., Gerlei Jenő 2 40 f., Landler Pál 1 40 f., Kerényi Vilmos 1 40 f., Keszti Sándor 40 f., Lukács Béla 20 f., Halasz N. 20 f., Reich Mór 1 20 f., Sámuel Adolf 50 fillér, dr. Faragó Mór 2 20 fillér, Sámuel Andor 1 korona, Keppich Béla 40 f., Robitsék Soma 1 20 f., Frisch Bernát 40 f., Dr. Scheiner Miksa 2 20 f., Scheiner József 40 f., Dr. Fuchs Lajos 20 fillér t. felülfizetőknek hálásan mond köszönetet a rendezőség.

— **Szarvason órák és ékszerek legolcsóbban beszerezhetők ÖZV. LESZICH KÁLMÁNNÉ** órás és ékszerész üzletében (Réthy-téle ház) a főgimnázium közelében. Nagy raktár mindennemű órákban és ékszerekben. Javítások pontosan és lelkiismeretesen eszközöltnak. 1—

— **Rendkívül** életrevaló, kipróbált, modern intézményt ajánlunk tisztelt olvasóink szives figyelmébe a Budapesten VIII. Főherceg Sándor-utca 30-ik száma alatt fenálló Magyar Otthon penzióban. Évek óta általánosan kedvelt, pompásan bevált családi szálló ez, ahol mérsékelt napi áron, (mindössze három koronáért is és fokozatosan feljebb) teljes ellátáshoz és lakáshoz, szépen butorozott külön bejárattal szobákhoz lehet jutni. Vidékiek, akik rövidebb-hosszabb időt kívánnak a fővárosban tölteni, szórakozás, vagy üzleti ügyek intézése végett, a Magyar Otthon barátságos hajlékaiban ugyanolyan berendezkedhetnek. Csoportos jelentkezőknek, utazóknak, turistáknak, hivatalnokoknak és más hivatásuaknak még kivételesen kedvezmény jár ki. Iskolák vakációs, tanulmányi kirándulásai számára egyenesen megbecsülhetetlen a Magyar Otthon! 2—10 Villamos világítás! Tükrös szekrények!

— **Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság közgyűlése.** Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság f. hó 12-én tartotta évi rendes közgyűlését Csekonics Endre gróf v. b. t. t. elnöke alatt. Az igazgatóság részéről az ügyeket a társaság vezérigazgatója Ormody Vilmos főrendiházi tag adta elő. Az igazgatóság felolvasott jelentéséből, valamint az előterjesztett zár- és mérlegszámlából kitűnik, hogy a lefolyt 1909-iki ötvenkettedik üzletév

eredményei voltak a társaság működése óta a legnagyobbak s összesítésükben a legkedvezőbbek. Az évi 5.113728 korona 98 fillér tiszta nyereségből az igazgatóság osztalékul 1.530.000 korona összeget javasolt, tehát minden egész részvényre 500 koronát míg a nyereség többi része az alapszerű levonások után a társaság dús gazdag tartalékainak és alapjainak további erősítésére szolgál. Az üzleti eredményekhez méltó volt ezáltal is a társaságnak a közecélok iránt tanúsított hagyományos aldozatkészsége. A közgyűlés az összes számadásokat s az igazgatóság, illetőleg az egész kormányzótestület valamennyi javaslatát köztetszéssel egyhangulag elfogadta s az 1909-iki üzletévre vonatkozó felmentvényt minden irányban megadta. Az egész részvényenként 500 korona osztalék kifizetését a társaság főpénztára már a legközelebbi hivatalos napon (hétfőn, e hó 14-én) megkezdte. A kormányzótestület tagjaiul egyhangulag megválasztottak a következőket: Elnök. Csekonic Endre gróf, alelnök: Zichy János gróf. Választmányi tagok: Baich Milán báró, Bánffy György gróf, Batthyány István gróf, Brodi Samu dr. (új), Darier Henrik, Erdődy Rudolf gróf Gerliczy Ferencz báró, Goldberger Berthold, Harkányi János báró, Karátsanyi Jenő gróf, Libits Adolf, Nádasdy Tamás gróf, Schoeler Pál lovag, Szegedy György, Sztányi Géza Vechtritz Zsigmond báró és Wenckheim Frigyes gróf. Az igazgatóság tagjai lettek: Harkányi Frigyes báró, László Zsigmond Armady Vilmos, Szende Károly Zichy Nándor gróf a felügyelő bizottság tagja, Berzeviczy Albert, Burchara Bélaváry Konrad, Hajós József, Németh Titusz és Radvánszky Géza báró. Végül Szabó Imre részvényes köszönetet mondott első sorban ormody Armady Vilmos főrend. vezérigazgatónak, az igazgatóságnak az egész kormányzótestületnek s a kitünő tisztikarnak az elért fényes eredményekért és kéri azt jegyzőkönyvbe foglalni. Csekonic gróf elnök köszönetet mond a kormányzó testület nevében a bizalom nyilvánításért s ezzel a közgyűlés véget ért. A közgyűlés után tartott igazgatósági ülésen az igazgatóság a következőleg alakult meg: Igazgatósági elnök. Harkányi Frigyes báró lett, vezérigazgató Armady Vilmos főrend. helyettes vezérigazgató, Szende Károly.

Az aranyér gyógyítására az orvosok száztféle módot ismernek, de mindannyian egyetértenek abban, hogy a bántalmak és az ezt okozó szokványos székrekedés megszüntetésére egy 4—5 hétig tartó **Ferencz József**-keserűvizivás a legmegbízhatóbb eljárás. — A kúra nagyon egyszerű és kellemes. A beteg rendszeres életmódja folytatása mellett reggelenként éhgyomorral fél, esetleg egy pohár valódi „Ferencz József”-vizet iszik. — A baj a legtöbb esetben hamar fog megszűnni, a nyomott közérzés azonban biztosan már néhány nap múlva kellemessé fog átváltozni.

Özv. Tajber Gusztávnénak III-ik ker. Petőfy-utca 7 szám alatti háza elköltözés miatt szabadkézből eladó esetleg bérbe adó. 1—3.

Nyilt-tér.

E rovatban közlötökört nem vállal felelősséget a szerk.

Nyilatkozat.

Lipthay Emil ur és én köztem fennforgó, és a „Hangya” fogyasztási szövetkezet pénzkezelésével kapcsolatos hecsületsértési ügyben Lipthay Emil ur kivánságára kijelentem, hogy nevezett ellen soba, semmiféle becsületsértő, vagy őt rágalmazó nyilatkozatot nem tettem, és ha ez mégis megtörtént az akaratomon és tudomásomon kívül esett és sajnálkozásomat fejezem ki a történetek felett.

Paraszt Lajos.

508—1910. tkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szarvasi kir. járásbiróság mint tkvi hatóság közhirre teszi, hogy ifj. König Mór hagyatéki ügyében végrehajtási árverés joghatályával bíró a gyulai kir. törvényszék illetve a szarvasi kir. járásbiróság területén lévő a Szarvas község hatáiban fekvő a szarvasi 4749 sztjkvben A 1. rszám alatt felvett 1509—10 hrszamu beltelkes házra 4000 korona megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingallan az **1910. évi május hó 14-ik napjának délelőtt 9 órakor** a kir. járásbiróság mint tkvi hatóság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen megállapított kikiáltási áron eladni fog de a kikiáltási ár 2-3-án alul nem.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok hecsárának 10 százalékát bánatpénzül készpénzben, vagy az 1881. LX. t.c. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én kelt 3333. I. M. sz. rendelet 8 §-ában kijelölt óvadéképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.c. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. jbiróság mint tkvi hatóság. Szarvason, 1909. évi febr. hó 12.

MÉSZÁROS, kir. járásbiró.

Kiadó lakás.

A Kvacala-féle házban, egy 2 szobából álló udvari lakás mellékhelyiségekkel azonnal kiadó. Bővebb felvilágosítás 3—3 nyujt. Krausz Sándor

Kiadó lakás.

A fő uton Belicey ut 9. szám alatt egy udvari lakás, 3 szoba és melléképületek, kiadó.

Eladó ház.

Tiszaföldváron, közvetlen a műut és vásártér közelében, 900 □-es beltelken épült és 2 szoba, konyba, éléskamra, pincze, istálló, kocsiszin és göréből álló, teljesen jó karban levő ház szabadkézből eladó.

Bővebb felvilágosítást ad Kovács Mihály vármegyei utbiztos Tiszaföldváron.

1—2

Müvelt és okos ember nagy sulyt helyez a fogápolásra, mert annak elhanyagolása nemcsak szépség hiba hanem egyben undorító szagot ad a leheletnek.

Szakorvosok egyöntetű véleménye szerint a beteg fog további romlását megakasztja, a száj üreget szagtalanítja s a fogakat gyönyörűen fehériti a Sztraka-féle Menthol fogszappan. Kapható gyógyszerárakban 1 korért. 3 darabot bérmentve küld 3 korért 1—4

Sztraka gyógyszerész Mohol.

Kapható Szarvason: (Medveczky utóda) Miklós Pál gyógyszerárakban.

A hölgyek tudják legjobban

mily fontos a

SZÉP, ÜDE ARCZ

mily hatalom és kincs az, mily előnyökben részesül egy szép nő.

Szépnek lenni azonban nagy feladat, nem clegendő, hogy valaki csinos, fess és kedves legyen, hanem a legfontosabb, hogy az arcüre tiszta legyen.

A nők tudják ezt és ezért nagy gondot fordítanak az arcüre ápolására, a szépség fentartására és emelésére.

A FÖLDES-féle

Margit-Créme

az egyedüli szer mely 5—6-szori használat után eltávolít kiütéseket, pattanásokat, szeplőket, májfoltokat és az arcot fehériti, üdíti és fiatalítja.

A földes-féle Margit-Créme teljesen ártalmatlan. Páratlan és csodás arc-szépítő és a szépséget megőrző hatását pedig fényesen bizonyítja, hogy a Wionben rendezett „Ausstellung für Moderne Gesundheits u. Schönheits pflege” nagy aranyérmét és díszoklevelet nyert.

Kapható az egész világon. Tégelye 1 kor.

Készíti és postán küldi:

Földes Kelemen gyógyszerész Arad.

Kapható Szarvason: 1—8

Miklós Pál, Bugyis Andor és Csábrády János gyógyszerárakban.

Van szerencsém a m. tisztelt közönségnek tudomására adni, hogy Rác Pál Vajda Péter-utca 230. szám alatti

bognár műhelyét

átvettem és azt ott tovább folytatom. Elvállalok minden nemű féderes kocsik (hintók) készítését a legegyszerűbbtől a legmodernebbig. Javító és átalakító munkákat pontos kivitelben mérsékelt árért végzek. Ugyiszintén gazdasági kocsik és szekerek készítését, javítását, valamint minden e szakmába vágó munkát vállalok és végzek. Megbízásukat kéri szolgálatkészen

Darida Sámuel,
kocsi készítő bognár mester.

3—3

Értesítés. Van szerencsém a nagy-érdemű közönség becses tudomására hozni, hogy új fedett tekepályám a legjobb karban a t. közönség rendelkezésére áll.

Kitűnő homoki és hegyi boraimat, kisüsti és minden fajú szeszes italaimat, kőbányai sört, mind jutányos áron ajánlom a Husvétünnep alkalmából a fogyasztó közönség becses figyelmébe.

Szolid és tisztességes kiszolgálásért szavatosságot vállalok,

Kitűnő tisztelettel

Medveg Mihály

az Otthon vendéglő tulajdonosa

Egy tisztességes családból való fiu, borfiunak
3—3 . felvétetik.

Értesítés.

A n. érdemű közönség tudomására hozom, mikéint Szarvason Deák Ferencz-utca 430. sz. alatti (Oravec-féle házban)

késes- és műköszörülő-üzletet

nyitottam. Elvállalok mindennemű orvosi műszerek, ollók, beretvák kések és hárdok élesítését. Támaszkodva azon gyakorlatra, mit a köszörülés és a késes ipar terén több nagy műhelyben szereztem, nyugodtan állithatom, hogy e téren a versenyt bárki-vel is felveszem. Műszerek, kések, ollók javítását és élezését a legjutányosabban és a megrendelésnek megfelelően eszközölöm.

Szíves pártfogást kérve

tisztelettel

Franó András késes és műköszörős.

ELADÓ

cséplő garnítura.

1 magyar. állami 8 lóerejű cséplőgarnítura teljes felszereléssel kitűnő állapotban 3800 koronáért. Értekezni

Fabó Jánossal

Békésszentandrason.

2—3

Akácza szőlő karó hasított. Ezrenként 60 forintért kapható

Buk Adolf,

tűzifa kereskedésében
piacztér.

1—3

Első magyar általános biztosító társaság, Budapest.

I. Tűz-, szállítmány-, jég- és betörés-biztosítási üzlet.

KIADÁSOK.

Ötvenkettedik évi zárszámla 1909. január 1-től december 31-ig.

BEVÉTELEK.

I. Tűzbiztosítás.		II. Szállítmánybiztosítás.		III. Jégbiztosítás.		IV. Betörésbiztosítás.		I. Tűzbiztosítás.		II. Szállítmánybiztosítás.		III. Jégbiztosítás.		IV. Betörésbiztosítás.	
korona	III.	korona	III.	korona	III.	korona	III.	korona	III.	korona	III.	korona	III.	korona	III.
Kifizetett károk és költségek	10.800.841-00														
levonva viszontbiztosított károk és költségek	4.603.715-24														
Függőben maradt károk tartaléka	535.050, 20	5.703, 125	85												
Szerzési költségek a viszontbizt. rész utáni bevétel levon.	1.223, 704	90													
Jóvédelmi adó és bélyegdíjak	82, 744	51													
Postadíjak	121, 112	03													
Adóközfások közhatalm. cölökre	10, 800														
A tűzbiztosítási üzletet terhelő igazgatási költségek	1.576, 157	88													
Behajthatlan követelések leírása	15, 069	30													
A következő évek közpénz-díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonása után és minden megtérülés nélkül	6.700, 010		16.222, 021	07											
II. Szállítmánybiztosítás.															
Kifizetett károk és költségek	275, 702-12														
levonva viszontbiztosított károk és költségek	150, 322-71														
Függőben maradt károk tartaléka	69, 510	41													
Szerzési és igazgatási költségek a viszontbiztosított rész utáni bevétel levonásával	22, 775	29													
A következő évek közpénz-díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonása után és minden megtérülés nélkül	100, 000		311, 095	31											
III. Jégbiztosítás.															
Kifizetett károk és költségek	2.510, 893-02														
levonva viszontbiztosított károk és költségek	1.404, 071-23														
Függőben maradt károk tartaléka	6, 607	85													
Szerzési és igazgatási költségek a viszontbiztosított rész utáni bevétel levon.	8, 194	81													
Bélyegdíjak	4, 191	08													
Behajthatlan követelések leírása	4, 922	74													
A folyó évből lejáró jégbiztosítások esedékes tart.	106, 437	03													
A következő évek díjtartaléka	800, 517	00	1.067, 064	87											
IV. Betörésbiztosítás.															
Kifizetett károk és költségek	47, 794-72														
levonva viszontbiztosított károk és költségek	24, 084-48														
Függőben maradt károk tartaléka	23, 277	50													
Szerzési és igazgatási költségek a viszontbiztosított rész utáni bevétel levonásával	67, 295	20													
A következő évek közpénz-díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonása után és minden megtérülés nélkül	340, 000		470, 353	24											
V. 1909. évi nyereségszámla.															
A folyó évi üzletből fennmaradt nyereséggel			8.447, 07	25											
			22.408, 132	34											

VAGYON.

Mérlegszámla 1909. december 31-én.

TEHER.

VAGYON.		MÉRLEGSZÁMLA 1909. DECEMBER 31-ÉN.		TEHER.		
korona	III.	korona	III.	korona	III.	
Elhelyezett tőkepenztek takarékpénztárak- és bankoknál	5.812, 211	78		Részvényalapítók: teljesen befizetett 2000 pengő részvény a 1000 forint és teljesen befizetett 2000 fől részvény a 500 forint	6.000, 000	
3 3/4% kor. n. 6. Magyar földhit. int. 4 1/2%-os koronás záloglevél a 92-50	2, 818, 05			Társasági tartalékok	6.000, 000	
1.740, 000	1.609, 509			Külön tartalék	4.016, 812	14
393, 000	350, 077			Jégbiztosítási külön tartalék	4.016, 812	14
954, 000	914, 469			Tűzbiztosítási díjtartalék közpénzben a viszontbizt. rész levonásával és minden megtérülés nélkül	6.700, 000	
460, 000	430, 570			Szállítmány-bizt. díjtart. közpénzben a viszontbizt. rész levonásával és minden megtérülés nélkül	10, 000	
400, 000	380, 000			Jégbiztosítási közpénz-díjtartalék a viszontbiztosított rész levonásával és minden megtérülés nélkül	30, 507	09
290, 000	289, 870			Betörésbiztosítási közpénz-díjtartalék a viszontbiztosított rész levon. és minden megtérülés nélkül	340, 000	
11, 874 drb Magyar Francia Biztosító részvénytársasági részvény a 200-	2, 894, 800			Tűzbiztosítási függő károk tartaléka	583, 000	01
400 drb Bécsi és az igazgatóbiztosító intézeti részvény	740, 000			Szállítmány-biztosítási függő károk tartaléka	61, 000	09
500 drb Bécsi és az igazgatóbiztosító intézeti részvény	538, 000			Jégbizt. függő károk tartaléka	6, 607	85
50 drb Bécsi biztosító társ. részvény	470, 000			Betörésbizt. függő károk tartaléka	21, 277	50
907 drb Hazai Általános Biztosító társasági előbbeségi részvény a 200-	181, 400			Különféle hitelezés	94, 000	23
A tenet árakpapírok stb. után az év végéig esedékes kamatok	2, 000, 000			Előbbi évekről esedékes fel nem vett osztalékok	7, 000	
Tiszviselői és szolgák nyugdíjalapjának értékei	17, 500			Tiszviselői és szolgák nyugdíjalapja	2, 120, 000	79
2.100, 000 kor. n. 6. Kibirtokok orsz. földhitelint. 5 1/2%-os zálogl. a 100-	40, 335			Az első magyar általános biztosító társaság felosztásának alapja	500, 000	
Ezen árakpapírok után az év végéig esedékes kamatok	370			Első magyar általános biztosító társaság „Lóvay-alap”	100, 000	
Országos Ormódi Amóli alapítvány értékei	73, 845	07		Első magyar általános biztosító társaság „Szredévs alapítvány”	100, 000	
50, 000 kor. n. 6. Kibirtokok orsz. földhitelint. 4 1/2%-os zálogl. a 97-50	9, 925, 811	72		Ormódi Vilmos-alap	100, 000	
Az év végéig esedékes kamatok	370			Ormódi Ormódi Amóli alapítvány	52, 014	50
Első magyar általános biztosító társaság „Tűzoltók segély-alapja” értékei, leírásában a m. kir. Állampénztárban	9, 925, 811	72		Első magyar általános biztosító társaság „Tűzoltók segély-alapja”	74, 615	47
Lezártított és visszaszámlált váltók	3, 756, 400	67		Előbbi biztosítási osztály felfüggesztésénél	7, 583, 954	14
Különféle adóok: a) Pénzkészlet és maradványok a képviselői bizottságoknál	2, 222, 021	17		1909. évi nyereség	3.447, 067	25
Jegyzőkönyvi osztály folyó számlája	954, 245	61				
Központi pénzkészlet	110, 877	85				
	40.281, 128	90				

II. Életbiztosítási üzlet.

KIADÁSOK.

Negyvenhetedik évi zárszámla 1909. január 1-től december 31-ig.

BEVÉTELEK.

KIADÁSOK.		MÉRLEGSZÁMLA 1909. DECEMBER 31-ÉN.		BEVÉTELEK.		
korona	III.	korona	III.	korona	III.	
Törlesztett kötvények díja	1.504, 869	34		A múlt évből áthozott díjtartalék	120, 074	51
Visszatartott kötvényekért	2, 24, 468	07		Befolyt díjak: ez évben kiállított kötvények után	2.023, 718	05
Hitelintézetek után kifizetett kárösszegek	4, 298, 043	00		az előbbi években kiállított kötvények után	19.545, 540	82
Lejáró közhatalm. tőkékért	3, 754, 216	18		a biztosított tőke emelésére fordított nyeresémények	90, 594	05
Kiházasít. biztosításoknál haláleset kötvények díjvisszatérít.	65, 204	47			21.668, 518	82
Függőben levő károk és díjvisszatérítések tartaléka	740, 787	12		Hitelek	409, 570	
Függőben levő károk és díjvisszatérítések tartaléka	90, 628	04		Kamatjóvedelem	5, 610, 830	57
Évnyitásokért	507, 850	71		Múlt évi függőben volt károk és díjvisszatérítések tartaléka	701, 441	20
Visszontbiztosítási díjak	787, 315	30		Múlt évi függőben volt kiházasítási tőkék tartaléka	270, 543	74
Bevételekért	890, 092	11			14.898, 980	44
Évnyit. díj, postadíjak, nyomtatványok, áll- és egyéb költs.	1.255, 830	77				
Adóért	815, 908	14				
Orvosi díjakért	41, 421	94				
Szerzési és utóbevitel költségek	20, 154	28				
Behajthatlan tartozások leírása	1.494, 808	27				
Kiszorult biztosítások tartaléka	60, 012	78				
Díjtartalék az év végén	8, 000		18.408, 695	60		
1909. évi nyereség			128, 824, 5-8	01		
			1.505, 761	73		
			14.898, 980	01		

VAGYON.

Mérlegszámla 1909. december 31-én.

TEHER.

VAGYON.		MÉRLEGSZÁMLA 1909. DECEMBER 31-ÉN.		TEHER.		
korona	III.	korona	III.	korona	III.	
Évnyit. papírok	106, 724, 2	90		Díjtartalék	182, 538, 005	kor. 53 III.
2.704, 00 kor. n. 6. magyar kir. 4 1/2%-os koronajárműk utáni 151-vel	2, 510, 503	30		levonva a viszontbiztosítási díjtartalékokat	8.711, 541	02 III.
11 000 000	2, 434, 915			Biztosítási alap	929, 8-2	07
14, 000 000	13, 634, 000			Kiházasítási tőkék nyereséménye	752, 343	08
15, 1 500	14, 800, 000			Függőben levő károk és díjvisszatérítések tartaléka	740, 705	12
11, 1 12, 00	10, 241, 532			Függőben levő kiházasítási tőkék tartaléka	806, 628	04
10 000 000	9, 160, 235			Tartaléki csoportok számlája	102, 110	80
6, 714, 100	6, 248, 182			Előre fizetett díjak	23, 311	10
498, 100	458, 598			Fel nem vett nyeresémények 1908. évről	38	20
341, 00	304, 185			Kiszorult biztosítások tartaléka	8, 000	
6, 854, 400	6, 473, 082			Visszontbiztosító intézetek és mások követelése	168, 614	81
8 000 000	804, 020			1909. évi nyereség	1, 667, 761	73
85, 430	576, 3-5				13, 574, 983	81
10 000 000	919, 194					
5, 21, 000	4, 878, 887					
2 000 000	1, 970, 000					
300, 000	854, 000					
100, 000	940, 000					
100, 000	912, 800					
200, 000 kor. n. 6. magyar kir. 4 1/2%-os koronajárműk utáni 151-vel	210, 575					
200, 000	427, 000					
7 000 000	6, 022, 000					
4 000 000	3, 834, 433					
1 000 000	49, 100					
1 000 000	728, 000					
170, 000	1, 115	20				
100, 000	984, 87	50				
100, 000	24, 561	82				
100, 000	3, 012, 000					
100, 000	1, 319	9				
100, 000	7, 5-5, 005	14				
100, 000	1, 1 8 0	51				
	13, 574, 983	81				

Budapest 1909. december 31-én.

Előzetes Jelenlét: Báró Barkányi Erőlyes, László Zsigmond, Ormódi Vilmos, Szende Károly, gróf Zichy Nándor, Balaban Adolf, Gergely Tódor igazgatók.

Az igazgatók: Báró Barkányi Erőlyes, László Zsigmond, Ormódi Vilmos, Szende Károly, gróf Zichy Nándor, Balaban